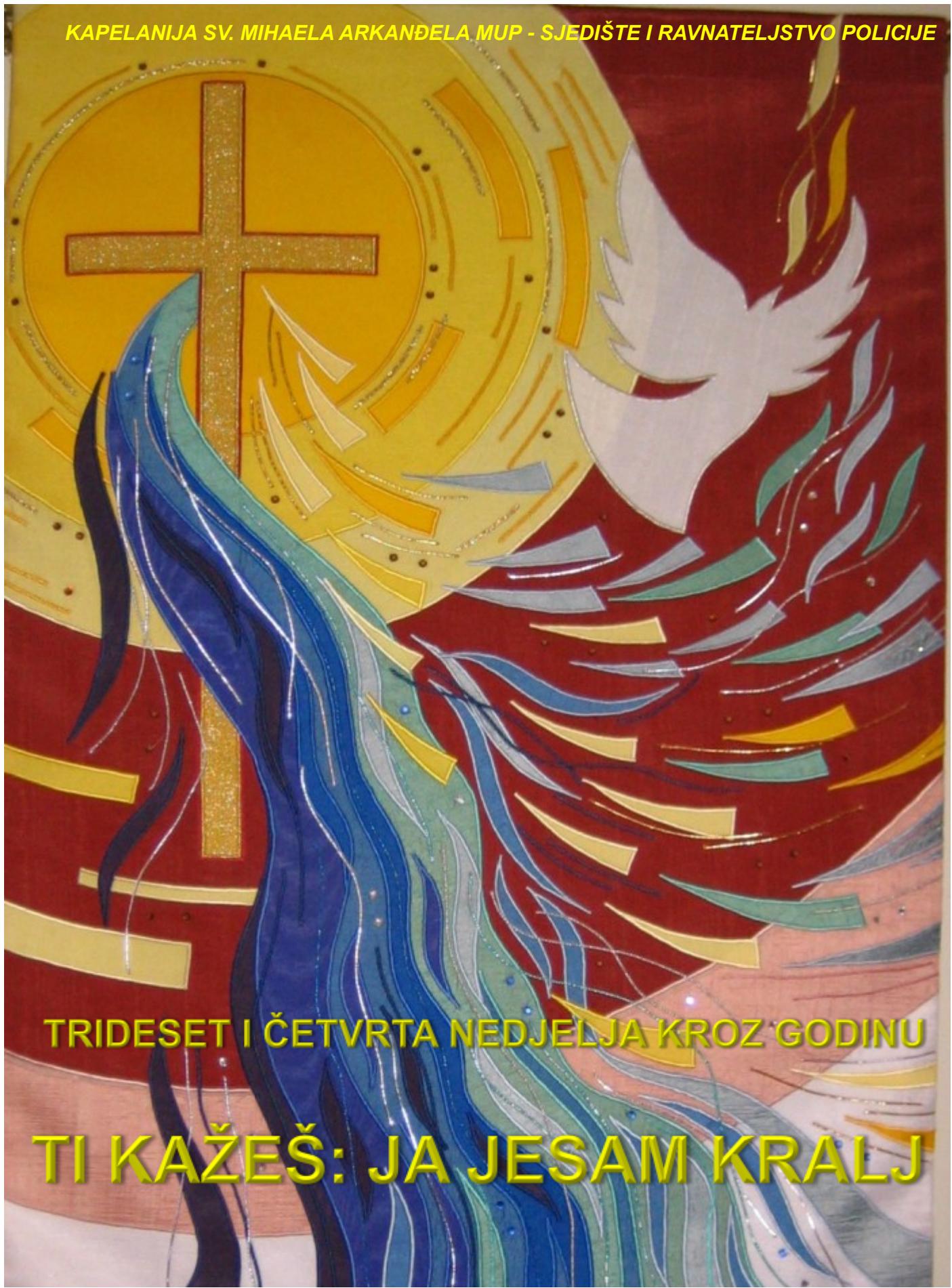

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

TRIDESET I ČETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU

TI KAŽEŠ: JA JESAM KRALJ

36/2021.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XV. (2021.), broj 36 (503)
trideset i četvrta nedjelja kroz godinu
21. studenoga 2021.

Kontakt:
vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan
 tel.: 22 712, 85 682;
 e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
 tel.: 88 853, 82 805;
 e-mail: vbakula@mup.hr

Slika na naslovnicu preuzeta s: <http://www.ctksb.org>

STUDENI

Ned. 21.	TRIDESET I ČETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU, Prikazanje Blažene Djevice Marije , Mauro Porečki
Pon. 22.	Cecilija
Uto. 23.	Klement I. papa, Felicita, Lukrecija
Sri. 24.	Andrija, Krševan, Jasmina
Čet. 25.	Katarina Aleksandrijska, Katica
Pet. 26.	Siricije, Konrad, Delfina
Sub. 27.	BDM od Čudotvorne medalje

MEDITACIJA

Oprati ruke

3

SLUŽBA RIJEČI: TRIDESET I ČETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU

**UVOD U ČITANJA
Sin čovječji - Kralj**

4

**ČITANJA
Ti kažeš: ja jesam kralj.**

6

**HOMILIJA
Kraljevstvo moje nije odavde**

8

KATEHEZA

**Predodžba Boga
Ljubav i pravednost**

10

Krist Kralj svega stvorenog

12

Mali vjeronaučni leksikon

14

UZ BLAGDAN

Sveti Mauro Porečki

15

NAŠI POKOJNI

16

Oprati ruke

Iz iskustva znamo kako nam je teško kad pogriješimo, kad drugi otkriju naše slabosti. Ljutimo se da nismo bili dovoljno oprezni pa smo pred sobom i drugima ostavili loš dojam. Čovjek se oduvijek bavio temom krivnje. Neki smatraju da se grijeh ne može oprostiti. Drugi pokušavaju krivnju prebaciti na drugoga. Zajednica nekada izabere žrtveno janje pa na njega svali grijeha svega društva i ubije ga da bi sebe oslobođila osjećaja krivnje. Mnogo je takvih primjera iz prošlosti i sadašnjosti kad se žele oprati ruke. Očito čovjek u svojoj duši čezne za oslobođenjem od krivnje i za spasenjem. Kršćansko spasenje znači oslobođenje od svakoga suda, prihvati sebe jer sam iskusio Božje praštanje.

Današnja svetkovina može biti poticaj i usmjerenje za svakidašnji kršćanski život. Isusovi protivnici su na njega pokušali prebaciti svu svoju krivnju. Koliko li nam se puta učini da smo nepravedno i krivo osuđeni? Koliko puta se u nama rodi osuda? Promislim li da krivim i nepomišljenim riječima i sam postajem nepravedni sudac? Možda netko trpi zbog toga što imam tvrdo srce. Zašto je to tako? Tražeći opravdanje i sami postajemo nepravedni i drugima nanosimo povrede. Tko želi biti slobodan, mora se oslobođiti krivnje. A za to treba biti ponizan. Isus nas uči kako prihvati svoju ljudskost i graditi novi poredak, novo kraljevstvo na zemlji. Kršćanin svjedoči Krista, pa i uz opasnost da i sam bude izrugan i osuđen.

Služba riječi 269/12

<http://www.mqr.org/>

Sin čovječji - Kralj

Sin čovječji

Prvo čitanje je iz knjige proroka Danijela. Knjiga je nastala u vrijeme seleukidskog vladara Antioha IV. Epifana (175.-164. pr. Kr.). Antioh IV. provodio je agresivnu helenizaciju. Židovima je zabranio sve vjerske blagdane i obrede. Ta zabrana obilježena je žestokim progonima protivnika helenizacije.

Danijelova knjiga nastoji ohrabriti i poduprijeti Židove da ne ostavljaju svoju vjeru dajući im nadu u skori svršetak progona. Dva retka iz današnjeg čitanja uzeta su iz sedmog poglavlja koje simbolički opisuje vladavinu četiriju poganskih carstava: Babilonaca, Medijaca, Perzijanaca i Grka. Nakon tih vladavina prorok najavljuje Sina čovječjeg koji „na oblacima nebeskim dolazi“. Dolazak na oblacima u biblijskom govoru označuje Božju objavu. Bog „Pradavni“ opisan je kao kralj pred kojega, po ondašnjim pravilima ponašanja dovedu Sina čovječjega, jer pred kralja nitko ne dolazi sam. Pradavni ga postavlja vladarom cijelog svijeta. Budući da mu je sam Bog predao vlast, njegova vlast je vječna.

Isus raspeti svećenik i kralj, <https://www.holyart.de/>

Svjedok, Prvorodenac, Vladar

Drugo čitanje je iz Knjige otkrivenja koja je nastala za progona kršćana u vrijeme cara Domicijana (81.-96.).

Pisac oslovjava Isusa naslovima Krist, svjedok, prvorodenac od mrtvih i vladar. Tim riječima želi naglasiti Isusovo božanstvo podsjećajući istodobno na njegovu smrt (svjedok, svjedočio je pred Rimljanima i židovskim Velikim vijećem), uskrsnuće (prvorodenac od mrtvih) i uzašašće (vladar).

Usklik "Njemu koji nas ljubi, koji nas krvlu svojom otkupi od naših grijeha te nas učini kraljevstvom, svećenicima Bogu i Ocu svojem: Njemu slava i vlast u vjeke vjekova! Amen!", uzet iz bogoslužja prve Crkve, govori o kršćanima - svećeničkom narodu Božjem - koji svojim životom i bogoslužjem slave i hvale Boga.

Na kraju, pisac donosi sliku o Sinu čovječjem iz Danijelove knjige i u potpunosti je primjenjuje na uskrslog Krista koji će doći na oblacima suditi žive i mrtve. Time je htio dati nadu kršćanima da će progoni prestati, da će svatko odgovarati za svoja djela, progonitelji će se obratiti, a Crkva će nadživjeti progone.

Izrazom "Ja sam Alfa i Omega!" prvim i posljednjim slovom alfabeta izriče vjeru da od Boga sve počinje i u Bogu sve završava.

Izraz "Onaj koji jest i koji bijaše i koji dolazi" prijevod je Božjeg imena Jahve objavljenog Mojsiju. Tim imenom naglašava se da je Bog prisutan u svijetu i ispunjava svoj plan spasenja bez obzira koliko se činilo da ga nema i da je zlo prevladalo.

Kralj

Suđenje pred Pilatom odvija se nakon gotovo stogodišnje rimske okupacije (Pompej je 63. pr. Kr. zauzeo Palestinu, a suđenje Isusu je 30. po Kr.). San velike većine Židova je oslobođanje od tuđinske vlasti.

Nakon Aninog i Kajfinog ispitivanja Isus je predan Pilatu predstavniku rimske vlasti.

Izraz „židovski kralj“ je jedan od ključnih u ovom ulomku zbog svoje dvoznačnosti.

Za Židove, taj izraz označuje Mesiju koji će uspostaviti kraljevstvo Božje. Za Rimljane znači možebitnog vođu oružane pobune protiv njihove vlasti. Proglašavanje židovskim kraljem za židovske glavare je grijeh, a za Rimljane pobuna koja se kažnjava smrću. Optužnica je u svakom slučaju morala „proći“.

Isus sebe nije zatajio. Priznaje da je Kralj, ali da njegovo kraljevstvo nije od ovoga svijeta. To znači da nije utemeljeno niti ljudskom voljom niti snagom. Istodobno to ne znači da Isusovo kraljevstvo nije u ovome svijetu. Ono ne treba vojsku da bi ga branila, ali će se kraljevstva od ovoga svijeta često vojskom braniti od njega.

Prvo čitanje: Dn 7,13 - 14

Vlast njegova vlast je vječna

Čitanje Knjige proroka Danijela

Gledah u noćnim viđenjima
i gle, na oblacima nebeskim dolazi
kao Sin čovječji.

On se približi Pradavnome
i dovedu ga k njemu.

Njemu bi predana vlast,
čast i kraljevstvo,
da mu služe svi narodi,
plemena i jezici.

Vlast njegova vlast je vječna
i nikada neće proći,
kraljevstvo je njegovo vječno
I nikada neće propasti.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 93, 1ab.1c-2.5

Gospodin kraljuje, u sjaj zaodjeven!

Gospodin kraljuje, u sjaj zaodjeven,
Gospodin zaodjeven moći i
opasan.

Čvrsto stoji krug zemaljski,
neće se poljuljati.

Čvrsto je prijestolje tvoje odiskona,
ti si od vječnosti!

Tvoja su obećanja vjere predostojna,
svetost je ures Doma tvojega,
Jahve, u sve dane!

Drugo čitanje: Otk 1, 5-8

Knez kraljeva zemlje ...
učini nas Kraljevstvom, svećenicima

Čitanje Otkrivenja svetoga Ivana apostola

Isus Krist, Svjedok vjerni,
Prvorođenac od mrtvih,
Vladar nad kraljevima zemaljskim.
Njemu koji nas ljubi,
koji nas Krvlju svojom otkupi od naših
grijeha
te nas učini kraljevstvom,
svećenicima Bogu i Ocu svojemu:
Njemu slava i vlast u vjeke vjekova!
Amen!

Gle, dolazi s oblacima
i gledat će ga svako oko,
svi oni koji su ga proboli, i
naricat će nad njim
sva plemena zemaljska.

- Da! Amen.

Ja sam Alfa i Omega,
govori Gospodin Bog -
Onaj koji jest
i koji bijaše
i koji dolazi,
Svevladar.

Riječ Gospodnja

Evangelje: Iv 18, 33b-37

Ti kažeš: ja jesam kralj.

Čitanje svetog Evangelija po Ivanu

Uono vrijeme:
Pilat upita Isusa:
- *Ti li si židovski kralj?*
Isus odgovori:
- *Govoriš li ti to sam od sebe ili ti to drugi rekoše o meni?*
Pilat odvrati:
- *Zar sam ja Židov? Tvoj narod i glavari svećenički predadoše te meni. Što si učinio?*
Odgovori Isus:
- *Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta. Kad bi moje kraljevstvo bilo od ovoga svijeta, moje bi se služe borile da ne budem predan Židovima. Ali kraljevstvo moje nije odavde.*
Nato mu reče Pilat:
- *Ti si dakle kralj?*
Isus odgovori:
- *Ti kažeš: ja sam kralj. Ja sam se zato rodio i došao na svijet da svjedočim za istinu. Tko je god od istine, sluša moj glas.*

Riječ Gospodnja

Kraljevstvo moje nije odavde

Romantične priče o kraljevima, veličanstvena djela i podvizi koja im se pripisuju ili čeznutljiva šaputanja o narodnim vladarima, mogu nas odvesti na krivi put zaključka da je Krist, Kralj svega stvorenoga, jedan od takvih. No mi ne vjerujemo u Krista koji je ujehao pobjedosno na bijelom konju ili porazio neprijatelje do temelja, nego u raspetoga Krista, okrunjenog krunom od trnja.

Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta

Isus cjelokupnim djelovanjem pokazuje da ne želi prihvati mentalitet ovoga svijeta. Da ne želi prihvati norme niti pravila igre koje je postavila grijehom ranjena čovjekova narav. Od rođenja izvan grada, preko života na raskrižju putova pa do propovijedanja za vrijeme kojega nije imao gdje bi glavu naslonio i smrti izvan grada, Isus pokazuje da se neće uokviriti mentalitetom ovoga svijeta. Jer njegovo kraljevstvo nije od ovoga svijeta.

Na nama, koji želimo biti Kristovi, ostaje zadaća da u ovome svijetu živimo kraljevstvo Kristovo. A to znači da ćemo kao načelo djelovanja uzeti Kristovu logiku, a ne logiku ovoga svijeta.

Nećemo se trsiti da uvijek budemo u pravu, nego ćemo stvarati ozračje u kojemu se istina može čuti i prihvati.

Nećemo se opterećivati fasadom, nego ćemo poraditi na temeljima.

Nećemo inzistirati na pravima, nego ćemo s ljubavlju činiti i više nego li moramo ili možemo.

Nećemo prepostavljati, nego ćemo dijaloski otkrivati.

Nećemo držati govore masama i narodima, nego ćemo se obraćati osobi.

Nećemo gospodariti, nego ćemo služiti.

Ja sam se zato rodio i došao na svijet

Krist nije poput ljudskih kraljeva koji drugima određuju pravila. Krist je Kralj koji je svojim rođenjem postao jedan od nas kako bi nam, vlastitim primjerom, pokazao daje moguće živjeti volju Božju i ne podleći mentalitetu ovoga svijeta.

Thomas Edwin Mostyn: *Krist pred Pilatom*, <http://www.artnet.com/>

I pritom nije važno hoće li nas izrugati nabivši nam trnovu krunu medijskim konstrukcijama, bitno je da nikada ne smetnemo s uma daje Kristovo kraljevstvo temeljeno na ljubavi i miru.

Jer, ako mi ne unesemo promjenu u ovaj svijet tko će to napraviti?

Tko je god od istine, sluša moj glas

Lako je vjerovati u veličanstvenoga Boga. Lako je prihvatići autoritet koji proglašava i čudesima potvrđuje svoju moć. Ali, Krist nam nudi drugu istinu. Istinu najmanjih i najponiženijih. Od rođenja do smrti. Solidarizira se s najnemoćnjima. Da bismo, mi koji mu želimo povjerovati i slijediti ga, to činili iz ljubavi, a ne iz straha ili pohlepe. Zato danas i promišljamo ovaj evanđeoski odlomak u kojem vidimo zarobljenog i poniženog Isusa. Da shvatimo da on svoju svemoć pokazuje praštanjem i milosrdem. Da je njegovo kraljevstvo svjedočanstvo ljubavi.

Što je to istina?

Susret Pilata i Isusa je susret dvaju svjetova. Svijeta vjere i svijeta nevjere. Pitanje nevjernika: što je istina, nije filozofsko ili teološko zanimanje. Kao da ga to pitanje o istini ozbiljno progoni. To je znak da između njega i Isusa, između svijeta i Objavitelja nema komunikacije.

Isus je neprestano svjedočio pred svijetom i Pilatom: *Ako ostanete u mojoj riječi moji ste učenici, upoznat ćete istinu i istina će vas oslobođiti. Niste kadri slušati moju riječ ako vam je otac laži. Meni ne vjerujete jer niste od Boga.*

Osuditi nekoga znači ne približiti mu se, ne prepoznati ga, ne razumjeti ga i ne voljeti ga. Ljudske osude mogu zadovoljiti ljudske propise. Mnogi šute pravdajući se da ne mogu učiniti ništa. Isus se ne da ničim zastrašiti. Iznosi jasan poredak stvari: *Ne bi nada mnom imao nikakve vlasti da ti nije dana odozgo.*

Božja volja i njegovi zakoni su iznad svega. To su temelji i slobode i novog poretkta.

Vjerujem u Boga, Oca svemogućega

Ljubav i pravednost

Bog je ljubav, ali On je pravedan!

Idu li ljubav i pravednost kod Boga zajedno? Svatko tko suprotstavlja ljubav i pravednost zapravo ne poznaje Boga. Bog je milosrdan jer je pravedan. On poznaje našu bijedu, On zna da smo još djeca, da ne znamo što činimo. Upravo stoga što je pravedan, On opraća. Kad bi bio strog, tada bi bio zahtjevan. Prije svega, ljubav ne želi pravednost koja izjednačava, nagrađuje i naplaćuje. Ljubav želi biti slobodna, dobra i velikodušna onako kako se njoj sviđa. Bog ne sudi nego opravdava. Bog je sudac koji je sjeo na optuženičku klupu da sebe samog u svima onima koji su spremni da budu jedno s njim, opravda. Bog je pravedna ljubav. Božju se pravednost tako jako iznakažilo da ju je bolje nazvati istinitost, valjanost. Bog nas voli istinito, to znači da njegova ljubav svakome od nas savršeno paše i odgovara. On nas ljubi istinito dotle dok se dademo ljubiti. On nas ispunjava dotle dok smo spremni otvoriti mu se. To nije pitanje zasluga, nego čežnje i želje. Bog je onaj koji je spremjan dopustiti da ga pojedu, potroše ("Uzmite i jedite"). No, ljubav nalazi svoje ispunjenje tek u obostranosti: tako se moramo i mi dati od Njega potrošiti, pojesti. Ako se voli, počinje se biti voljen, tako se upušta u pustolovinu bez kraja.

Čim ljubav prestaje biti zahtjevna, čim si ona namješta, čim ona od drugoga ništa više ne očekuje, počinje umirati. I tada upadaš u opasnost da počinješ misliti kako se negdje drugdje može vidjeti i naći tvoje bogatstvo. Dakle, ne smije se vjerovati kako se Boga može olako uzimati zato jer je On Otac. On je užasno težak, doduše zbog toga jer ništa ne postoji što On ne očekuje od svoje djece.

Htjeti postati sličan Bogu, znači postati Otac. Nekog čovjeka tako voljeti kako Bog voli, znači njega tako voljeti kao da sam njegov otac, majka, znači sve podnosi, sve trpjeti, svemu se nadati. Beskonačna strpljivost koju bismo imali prema djeci, to je Objava Božja koja je svakom od nas upisana u srce.

Jesi li već razmišljao kako bi izgledao svijet kad bi svako biće bilo tako promatrano kao da je tvoj sin, tvoja kćer?

Ako si spremjan druge tako promatrati kao da si za njih odgovoran, kao da si njihov otac ili majka, tada postaješ ponovno sposoban voljeti ih.

Jer tajna, druge voljeti, sastoji se u tome da se oni promatraju kao djeca, kao djeca koja su možda veoma velika, veoma "jaka", ali koji su ipak svi ranjeni, koji su prestali rasti kad ih se prestalo voljeti. Svi ti siročići čekaju na nekoga koji će im reći: "Dođi ipak, ne budi takav. Prestani s tim hvalisanjem. Znaš ipak da imaš Oca, znaš ipak da imaš majku. Znaš ipak da je netko

tu koji te u svako vrijeme prihvaća, bez obzira što činiš. Znaš ipak da sam tu, da će te uvijek voljeti, da će se uvijek radovati kad se budeš vraćao, da će uvijek vjerovati da se možeš mijenjati, da će od tebe uvijek očekivati velike stvari.

"Vi ćete činiti veća djela nego ja!" (Iv 14,12).

Bog te tako jako voli i ima u tebe tako veliko povjerenje.

Bog je Otac jer nas uvijek promatra kao djecu. Jer On, da bi nas ljubio, ne čeka dok postanemo vrijedni, nego nas ljubi kako bismo bili vrijednost. On se pokazuje za nas odgovornim. Da, a to je otkupljenje: Bog preuzima odgovornost za manjak ljubavi u stvorenju. I On dolazi da ljubi, dolazi da nas donese ljubavi, svuda tamo gdje nismo uspjeli, gdje smo se ustezali i protivili.

"Bog je naše grijeha uništio", "Krist nas je otkupio", "Jaganje Božji koji oduzimaš grijeha svijeta"... Sve nam to govori da je Bog naš strahoviti manjak uzeo na sebe, da je On preuzeo odgovornost, da je na sebe preuzeo odgovornost da opet sve popravi. Zbog tog silnog zastupništva u ljubavi je došao Sin, poslan je na svijet.

Ako uzimamo na sebe svoj križ i Njega slijedimo (Mk 8,34), to znači da i mi prihvaćamo tu odgovornost, ulogu koja izravnava. Da si možemo pred mučiteljima reći: on je samo zbog toga zao zato jer nije sretan. U kojoj je dobi prestao biti voljen? U kojoj je dobi prestao rasti? Postati otac znači početi, započinjati tako reagirati.

Znači, reći si: trebam ga više voljeti, da bi bio bolji. Trebam prema njemu biti dobar, da bi bio manje loš. Moram ga voljeti onako kako nas Bog voli; "Ljubljeni, ako je Bog tako ljubio nas, i mi smo dužni ljubiti jedni druge" (1Iv 4,11). Bog nas voli i onda kad mi njega ne volimo, voli nas iako mi ne mislimo na njega. I tako je On svemoguć, tako omogućava pustinjama da opet procvatu: "Slijepi progledaju, hromi hode, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromasima se navješćuje Evangelje" (Mt 11,5). Bit ćemo sposobni izazvati slična uskrsnuća i čudesa ako budemo spremni dijeliti tu ljubav. No, prije moramo sebe obnoviti, dopustiti da nas se ozdravi, tako da mi sami vjerujemo u njegovu svemoguću ljubav.

Jedino nas i samo tako ta vjera može otgnuti od zdvajanja koje nas čini gluhim, slijepima i nijemima. Mi zdvajamo jer od sebe očekujemo nešto što može samo od Njega doći. Razočarani smo jer smo utemeljili našu nadu na obmani: naime, vjerovali smo da možemo svojom snagom voljeti. Ali, tko vjeruje da je u Božjem srcu nešto dobro za njega, i da njegova vlastita dobrota, vlastita radost, vlastito oduševljenje izvire samo iz Boga, taj neće nikad biti razočaran. Vjera u svemoć Božje ljubavi je jedini izvor koji može hraniti našu nadu, vjeru, ljubav i našu religioznost.

Krist Kralj svega stvorenog

U procesu protiv Isusa pred rimskim upraviteljem Pilatom odvija se dijalog u kojem Pilat među ostalim pita Isusa je li on židovski kralj. Isus na to pitanje ne odgovara izravno, nego postavlja protupitanje. To Isus redovito čini kad mu netko postavlja pitanje na koje ne traži drugčiji odgovor od onoga koji već ima. Pilatu je, naime, dobro poznat Isusov slučaj. On zna da je optužba kako se Isus pravi kraljem lažna i da se tu radi o školskom primjeru zlobne zamjene teza.

Isus koji uopće nije htio biti politički mesija i obnoviti Davidovo kraljevstvo tako da svrgne rimsku vlast u svojoj domovini, optužen je da buni narod i da se praveći kraljem protivi rimskom caru. Ali jedino takva optužba imala je smisla kod rimskog upravitelja, jer se Rimljani u načelu nisu miješali u židovska vjerska pitanja. Onima kojima je cilj smaknuti Isusa nije važno što je optužba lažna.

U takvom spletu laži svojim protupitanjem „Govoriš li to sam od sebe ili ti to drugi rekoše o meni?“ Isus upućuje Pilata na put osobnog i oslobođenog

traženja istine. Isus poznaje Pilatovu plahu dušu. Zna u kakvu se procijepu nalazi i ohrabruje ga da se ponaša sukladno vlastitom uvjerenju. Čini se da u početku to i uspijeva jer svoje *pitanje „Ti li si židovski kralj?“* Pilat preoblikuje u pitanje „Što si učinio?“.

Time se otvara se prostor u kojem Isus govori o istinskoj naravi svoga kraljevstva. Isus jest kralj, ali njegovo kraljevstvo nije od ovoga svijeta. Kraljevi ovoga svijeta u biti lažni su kraljevi, jer njihova vlast ovisi o drugim ljudima ili stvarima: o narodu, vojsci, politici, ekonomskoj moći, itd. Oni nisu kraljevi sami po sebi i njihova su prijestolja stalno uzdrmana. Isusovo kraljevstvo nije takvo. Ono ne ovisi ni o drugim ljudima ni o procesima koji se događaju u ovome svijetu. Isusovo kraljevstvo jest istinsko, a njegovo kraljevanje svjedočenje istine.

Zanimljivo je to Isusovo povezivanje kraljevstva i istine, pogotovo ako nam je poznata etimologija grčke riječi za istinu, a ona glasi *aletheia*. Naime, riječ *aletheia*, ako bismo je doslovno preveli značila bi *odsutnost zaborava* i to u smislu *odsutnosti* namjernog zaborava ili skrivanja činjenica. Prema tome, istina se ne može svesti na predmet spoznaje. Ona se ne može poistovjetiti sa znanjem. Ako se istina

Katedrala La Sagrada Familia u Barceloni, *Pasionsko pročelje*, <https://www.ncronline.org>

spozna na razumskoj razini, ali se skriva, zanemaruje i ignorira u životu, onda je to najveća laž. Čovjek može bez krivnje živjeti u zabludi i neznanju zbog toga što ne poznaje činjenice. Ali ako ih upozna, a ne prihvati, živi u laži i život mu postaje laž. Od takvoga lažnog života Isus je htio spasiti Pilata i zato mu govorio o svome kraljevanju kao o svjedočenju istine.

Znamo da na kraju Pilat nije smogao hrabrosti prihvatići istinu, te je u povijesti ostao poznat kao lik koji se pritižešnjen između laži i istine priklonio laži jer je na taj način htio sačuvati svoju vlast. A zapravo je nije ni imao. Njegova vlast ovisila je o caru te mu Židovi kasnije prijete baš time da će, ako pusti Isusa koji se tobože caru protivi, izgubiti carevo prijateljstvo. Ne prihvaćajući istinu Pilat ne živi samo u laži nego i u istinskom strahu. Tako je sa svakim tko živi u laži. Stalno se boji da će se razotkriti istina.

U nastavku dijaloga, koji se izostavlja u odlomku današnjeg evanđelja, Pilat postavlja Isusu još jedno pitanje. Pita ga „Što je istina?“ i ne sačekavši Isusov odgovor odmah izlazi pred Židove i svjedoči da na Isusu ne nalazi nikakve krivice. U jednom trenutku opet se učinilo da je Pilat uspio pobijediti svoj strah. Na koncu je ipak

pokleknuo pod pritiskom mase, ali je dao na Isusovu križu napisati natpis „Isus Nazarećanin, kralj židovski“ i u tom je ostao nepokolebljiv.

Međutim, to ipak nije bila sva istina. Nazvavši Isusa židovskim kraljem Pilat kao da se htio oslobođiti tereta odgovornosti za istinu koju mu je Isus otvoreno rekao riječima „moje kraljevstvo nije od ovoga svijeta“. Isus nije kralj jednoga naroda ili zemlje. On je istinski kralj svega stvorenja.

Svoje svjedočanstvo za istinu Isus je zapečatio mukom, smrću i uskrsnućem. U kraljevstvima ovoga svijeta istina je često namjerno zaboravljena te je u svjedočenju istine potrebno ući u dijalog i sa onim ljudima koji više vole tamu od svjetla. Taj dijalog zna biti dramatičan, mučan i ponekad se čini besplodnim. Međutim, Isusovo kraljevsko svjedočanstvo uči nas se da se istine i za istinu ne treba bojati. Tko je od istine, sluša njegov glas.

Fra Domagoj Runje, <http://www.gospa-sinjska.hr>

Mali vjeronaučni leksikon

Kršćanstvo

Moral

Kršćanstvo je etično-mistična religija pa moral zauzima središnje mjesto u kršćanskom životu. Izvori su kršćanskog morala Stari i Novi zavjet te grčka filozofija, osobito stoicizam.

Iz Starog zavjeta prihvaćen je Dekalog (Deset zapovijedi), načelo osobne odgovornosti, te novozavjetno načelo ljubavi prema Bogu i bližnjemu. U patrističkom razdoblju usvojeni su neki elementi stočkoga (stožerne krjeposti) i neoplatonističkog morala (monaški asketizam), a u skolastičko doba neki etički stavovi iz aristotelizma.

Katolička moralka temeljno evanđeosko načelo (ljubav prema Bogu i bližnjemu) dopunjuje naravnim moralnim zakonom i preciznim propisom.

Pravoslavlje više slijedi učenje istočnih crkvenih otaca i opire se moralnom legalizmu.

Protestantizam ističe evanđeosko poimanje morala i slobodu savjesti.

U novije vrijeme kršćanski moralisti sve više naglašavaju društvenu stranu morala, poštovanje ljudskih prava i socijalnu pravednost. U povijesti kršćanstva odnos naravi (dobro i zlo, dužnost i obveza, sloboda i determiniranost) i nadnaravi (grijeh i milost, opravdanje i spasenje) bio je središnja tema teoloških sporenja. Pritom su se razvile tri struje. Augustinizam i njegove povjesne izvedenice, osobito kalvinizam i jansenizam, u odnosu naravi i nadnaravi, čovjekova krjeposnog napora i božanske milosti, prenaglasio je ulogu milosti (predestinacija). Pelagijanizam je stavio naglasak na čovjekovu slobodnu volju i naravnu mogućnost da dosegne krjepost i spasenje. Semipelagijanizam je nastojao pomiriti te dvije krajnosti.

Mauro Porečki

21. studenoga

<https://porestina.info/>

Sveti Mauro (Mavro, latinski Maurus), biskup i mučenik, zaštitnik hrvatskog grada Poreča, rođen je u III. stoljeću. Prvi je poznati biskup Porečke biskupije. Po nekim izvorima bio je rodom iz Afrike i proveo 18 godina u samostanu. Nakon hodočašća na grob svetoga Petra u Rimu, uputio se u Istru, gdje je izabran za porečkog biskupa. Za Dioklecijanova progona, mučen je i ubijen u Poreču, oko godine 304., zajedno sa svojim svećenstvom i nekoliko vjernika laika, a pokopan je na starokršćanskom prigradskom groblju Cimare. Njegove relikvije prenesene su u drugoj polovini IV. stoljeća u oratorij gradske crkve i položene u kameni sarkofag, na kojem je uklesan latinski natpis HOC CVBILE SANCTVM - CONFESSORIS MAVRI - NIBEVM CONTINET CORPVIS... (Ovo sveto počivalište čuva čisto tijelo mučenika Maura...). Biskup Eufrazije prenio ih je u VI. stoljeću u novoizgrađenu baziliku te dao izraditi Maurov lik u mozaiku, u bijelim haljama, s mučeničkim vijencem u ruci. Papa Ivan IV., podrijetlom Dalmatinac, smjestio je 641. njegove moći u kapelu svetog Venancija u Lateranu, zajedno s ostacima drugih dalmatinskih i istarskih mučenika što ih je opat Martin donio u Rim. Tu je Maurov lik u biskupskom ornatu,

izrađen u mozaiku među likovima 24-orice mučenika. Čini se da je opat Martin ponio samo dio svetih moći, jer su se u Poreču kontinuirano čuvale Maurove relikvije. Za vrijeme rata između Genove i Venecije, 1354., genovska flota opljačkala je Poreč i sa sobom odnijela relikvije svetog Maura i svetog Eleuterija. Relikvije su bile pohranjene u genovskoj crkvi svetog Mateja, a vraćene su u Poreč 1934., o čemu svjedoči kamena ploča na sjevernom zidu porečke bazilike. Sada relikvije svetog Maura počivaju u kovčežiću od srebra i zlata.

Predaja o mučeništvu svetog Maura Porečkoga bila je zaboravljena, pa se u srednjem vijeku počelo slaviti istoimenoga afričkoga monaha, mučenoga u Rimu za cara Numerijana, čiji su smrtni ostaci navodno doplutali na obalu Poreča. Taj se nesporazum ispravio tek nakon što je 1847. otkrivena ploča s latinskim natpisom o biskupu svetom Mauru Porečkom. Svetački životopis Hrvatskoglagoljska legenda o sv. Mauru, nastao je u X. stoljeću na latinskom jeziku, a preveden je i na staroslavenski te je uvršten u liturgijske sadržaje glagoljskih brevijara i zbornike. U tom životopisu porečki sveti Mauro poistovjećen je s već spomenutim afričkim monahom (Passio Parentina s. Mauri). Sveti Mauro je zaštitnik grada Poreča i Porečke biskupije, danas ujedinjene s Pulskom biskupijom.

<http://www.velecasnisudac.com/>

NAŠI POKOJNI

ALOJZ ŠKODA

PU koprivničko - križevačka, Pakrac, 22.studenoga 1991.

ANTO MARKIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Vođinci, 23. studenoga 1991.

BOŽIDAR JAMBREŠIĆ

PU koprivničko - križevačka, Trostveni Markovac, 23.studenoga 1991.

DAMIR KOLMAN,

PU zagrebačka, 27.studenoga 1991.

ZORAN BRKIĆ,

MUP, Lipik, 28. studenoga 1991.

MILJENKO ĆUTUK,

PU osječko - baranjska, Vinkovci, 28.studenoga 1991.

MARIJAN SABLJIĆ,

PU splitsko - dalmatinska, Lipik, 28. studenoga 1991.

VLADIMIR STOJIĆ,

(ATJ), PU osječko - baranjska, Psunj? Nova Gradiška ?, 28. studenoga 1994.

POČIVALI U MIRU!